

[Avaleht](#) > ... > [Teie Õigused](#) > [Kuriteoohvrid](#) > [Hüvitamine](#) > [Juhul Kui Minu Nõuet Menetletakse Nõude Esitamise Riigis](#) > [Finland](#)

# Juhul kui minu nõuet menetletakse nõude esitamise riigis

Sisu koostaja:

Soome



Soome

## Milliste kuriteoliikide korral on mul õigus hüvitist saada?

Kui Te olete (või kui Teie lähisugulane on) langenud Soomes kuriteo ohvriks, võidakse Teile maksta riigi vahenditest kuriteoga tekitatud kahju eest hüvitist. Õigust saada hüvitist ei piira kuriteo laad.

Kui kahju on tekitatud liikluses, kasutades mootorsõidukit, makstakse hüvitist eelkõige kahju põhjustanud sõiduki liikluskindlustuslepingu alusel kooskõlas mootorsõiduki valdaja vastutuskindlustuse seadusega (*liikennevakuutuslaki*).

## Milliste vigastuste korral on mul õigus hüvitist saada?

Hüvitist võidakse maksta kuriteoga tekitatud isikukahju ja kannatuste eest.

Isikukahju on isiku tervisliku seisundi halvenemine, mida on võimalik kinnitada meditsiiniliste vahenditega. See võib olla füüsiline või psühholoogiline.

Kannatused seevastu tähendavad asjaomase vahejuhtumi põhjustatud ängistustunnet, mis ei pruugi hõlmata isiku tervisliku seisundi meditsiiniliselt tõendatud halvenemist.

## Kas mul on õigus hüvitist saada, kui ma olen kuriteo tagajärjel surnud ohvri sugulane või ülalpeetav? Missugused sugulased või ülalpeetavad võivad hüvitist saada?

Teil võib olla õigus saada hüvitist, kui kuriteo tagajärjel on surnud Teie lähisugulane. Lähisugulane on lahkunu vanem, laps või abikaasa või mõni teine lahkunule eriti lähedane isik.

Kui Te olete võtnud endale kohustuse korraldada kuriteo tagajärjel surnud isiku matused, on Teil õigus saada hüvitist mõistlike matusekulude katmiseks.

## Kas mul on õigus hüvitist saada, kui ma olen ellu jäänud ohvri sugulane või ülalpeetav? Missugused sugulased või ülalpeetavad võivad sellisel juhul hüvitist saada?

Kui isik, kes on Teile eriti lähedane, on langenud kuriteo ohvriks, võidakse Teile hüvitada mõistlikud ja olulised kulud ning sissetuleku kaotus, mis on seotud asjaomase isiku eest hoolitsemisega. Lähisugulane on isikukahju kandnud isiku vanem, laps või abikaasa või mõni muu sama lähedane isik.

## Kas mul on õigus hüvitist saada, kui ma ei ole ELi liikmesriigi kodanik?

Kui Te olete langenud Soomes kuriteo ohvriks, on Teil üldjuhul õigus saada hüvitist olenemata oma kodakondsusest või elukohast. Hüvitise andmisest võidakse siiski keelduda, kui Teie kodu ei asunud kuriteo toimepaneku või hüvitise nõudmise ajal mõnes ELi riigis ja kui kahjul on Soomega vähe seost.

## Kas ma saan nõuda riigilt hüvitist, kui ma elan siin või kui ma olen sellest riigist pärit (see on mu elukohariik või kodakondsusjärgne riik), isegi kui kuritegu pandi toime teises ELi riigis? Kas mul on võimalik seda teha siin, selle asemel, et nõuda hüvitist riigis, kus kuritegu toime pandi? Kui on, siis millistel tingimustel?

Kui Teie elukoht asub Soomes, võite teatud asjaoludel saada hüvitist ka isikukahju ja kannatuste eest, mis on tekitatud välismaal toime pandud kuriteoga.

Hüvitist võidakse maksta juhul, kui viibisite välismaal seoses töö või õpingutega või muul sarnasel põhjusel. Hüvitise andmist võidakse kaaluda ka muudel välismaal kahju kandmise juhtudel. Sellisel juhul vaadeldakse kuriteo seost Soomega, kuriteo toimepanija ja ohvri vahelist lähedust, kahju laadi ja Teie võimalusi saada hüvitist mujal.

## Kas ma pean selleks, et hüvitist saada, teatamakuriteost kõigepealt politseile?

Peate teatama kuriteost politseile. Kui kuriteost ei ole teatatud või kui politsei ei ole saanud kuriteost teada mõnel muul moel, on võimalik maksta hüvitist vaid juhul, kui selleks on eriline põhjus.

## Kas ma pean enne hüvitisnõude esitamist ära ootama politseiuurimise või kriminaalmenetluse tulemused?

Võite esitada hüvitisnõude enne eeluurimise või kohtumenetluse lõppu. Otsuse Teie nõude kohta saab siiski teha alles siis, kui eeluurimine on lõppenud. Kui on esitatud süüdistus, saab küsimuse üldjuhul otsustada alles pärast seda, kui kohus on teinud kriminaalasja ja hüvitisnõuete kohta otsuse.

## Kas ma pean kõigepealt nõudma hüvitist kuriteo toimepanijalt, juhul kui tema isik on tuvastatud?

Kui kriminaalasja menetletakse kohtus, peaksite astuma samme selleks, et Teie õigust saada hüvitist kinnitatakse kohtuotsuses. See tähendab, et peaksite esitama teo toimepanija vastu hüvitisnõude kohtumenetluse ajal. Kui Te ei ole seda teinud, siis kuriteoga tekitatud kahju eest üldjuhul hüvitist ei maksta.

## Kas mul on õigus hüvitisele ka juhul, kui kuriteo toimepanija ei ole tuvastatud või teda ei ole süüdi mõistetud? Kui on, siis millised tõendid pean ma oma nõude toetuseks esitama?

Võite taotleda hüvitist isegi siis, kui teo toimepanijat ei ole tuvastatud. Peate lisama oma hüvitisnõudele eeluurimise raames koostatud politseitoimiku koopia või muud sündmusi kajastavad usaldusväärsed tõendid.

## Kas hüvitise taotlemiseks on ette nähtud kindel tähtaeg?

Peate taotlema hüvitist kolme aasta jooksul alates kuupäevast, mil hüvitamisjuhtumi kohta tehti lõplik kohtuotsus. Kui juhtumit ei ole kohtus menetletud, tuleb hüvitist nõuda kümne aasta jooksul alates kuriteo toimepanekust. Nendest tähtaegadest saab teha erandeid vaid erilistel asjaoludel.

# Missuguse kahju ja missuguste kulude katmiseks on võimalik hüvitist saada?

*Kas sellega kaetakse näiteks*

## a) kuriteoohvrile tekitatud

*- varaline (mittepsühholoogiline) kahju:*

- *vigastuste ravikulud (arstiabi – ambulatoorne ja haiglaravi, taastusravi) – ravikulud on kaetud*
- *vigastusest tulenevad erivajadused või -kulud (hooldus- ja abiteenused, ajutine ja pidev ravi, pikendatud füsioteraapiline ravi, eluaseme kohandamine, spetsiaalsed abivahendid jne) – muud olulised kulud on kaetud*
- *püsivad vigastused (nt invaliidsus või püsiv puue)*
  - *ravi ajal ja pärast seda saamata jäänud sissetulek (sealhulgas sissetuleku kaotus ja elatise teenimise võime kaotus või elatusvahendite vähenemine jne) – sissetuleku kaotus on kaetud ulatuses kuni 150 eurot päevas*
  - *võimaluste kaotus – hüvitise kindlaksmääramisel võidakse eriolukorras arvesse võtta ka hüvitise taotleja sissetuleku võimalikku suurenemist (nt juhul, kui isik oli vigastuse tekitamise ajal noor)*
  - *kulud, mis on seotud kahju põhjustanud juhtumi kohtuliku menetlemisega (nt õigusabi- või kohtukulud) – õigusabikulude katmiseks võidakse maksta mõistlikku hüvitist, kui hüvitamisjuhtumit on menetletud kohtus ja kui Te olete kandnud muud kahju, mis tuleb hüvitada*
  - *varastatud või kahjustatud isiklik vara – isiklikud asjad (nt prillid, käekell või mobiiltelefon), mis saavad isikukahju tekitamisel kahjustada, on kaetud*
    - *muudel juhtudel makstakse asjade ja muu vara kahjustamise eest hüvitist vaid eritingimustel*

*- psühholoogiline (moraalne) kahju:*

- *ohvri valu ja kannatused – kaetud on*
  - *ajutised psühholoogilised probleemid*
  - *vaimsed kannatused, kui kahju on tekitatud*
    - *seksuaalkuriteoga*
    - *vabaduse vastu suunatud kuriteoga,*
    - *kuriteoga, millega on rikutud eriti rängalt ohvri isikupuutumast*

## b) hüvitist saama õigustatud isikutele või ohvri sugulastele tekitatud

*- varaline (mittepsühholoogiline) kahju:*

- *matusekulud – kirstu, hauaplatsi ja hauakivi maksumus ning mälestustalituse korraldamisega seotud matusekulud on kaetud. Kui Te olete eriti lähedane isik, võite saada hüvitist ka kulude eest, mis tekivad seoses matusel osalemisega (reisikulud ning matusekimbu/-pärja ja leinariietega seotud kulud)*
- *ravikulud (nt perekonnaliikme ravi – ambulatoorne ja haiglaravi, taastusravi) – kui lähisugulase surm põhjustas Teile isikukahju, võidakse Teile maksta hüvitist asjaomase vigastuse tõttu tekkinud ravikulude ning muude oluliste kulude ja sissetulekukaotuse katmiseks. Hüvitise ülempiiriks on kehtestatud 6000 eurot (2018. aasta andmed)*
- *elatise või võimaluste kaotus – kui Te olite lahkunu ülalpeetav, võidakse Teile maksta hüvitist elatise kaotuse eest*

*- psühholoogiline kahju:*

- *sugulaste või hüvitist saama õigustatud isikute valu ja kannatused / ohvri surma korral hüvitist ohvri ülalpidamisel olnud isikutele – kuriteoohvri lähisugulastele ajutiste probleemide või ängistuse korral hüvitist ei maksta.*

## Kas hüvitist makstakse ühekordse summana või igakuiste maksetena?

Hüvitis makstakse üldjuhul ühekordse summana, erandiks on sissetuleku kaotuse ja elatise kaotuse korral makstav pidev hüvitis. Need hüvitised makstakse kõige sagedamini korduvate igakuiste maksetena.

## Kuidas võivad minu käitumine seoses asjaomase kuriteoga, minu karistusregistri andmed või minu suutmatus menetluse käigus koostööd teha mõjutada mu võimalust saada hüvitist ja/või saadava hüvitise summat?

Määratava hüvitise summat võidakse vähendada, kui Te olete oma tegevusega kaasa aidanud kahju tekitamisele. Hüvitist võidakse vähendada näiteks juhul, kui Te ise alustasite kaklust, milles Te vigastada saite. Samas ei mõjuta Teie karistusregistri andmed Teie väljavaateid saada hüvitist ega saadavat summat.

Hüvitise saamiseks peate saatma dokumendid, mida nõuab riigikassa (*Valtiokonttori*), et Teie kahjujuhtumit oleks võimalik menetleda. Teie hüvitisnõue võidakse tagasi lükata, kui Te ei esita vajalikke tõendeid.

## Kuidas võib minu varaline seisund mõjutada minu võimalust saada hüvitist ja/või saadava hüvitise summat?

Üldjuhul ei mõjuta Teie varaline seisund seda, kas Te saate hüvitist, ega makstava hüvitise summat.

Hüvitise kohta otsuse tegemisel võetakse Teie varalist seisundit arvesse vaid siis, kui Te olete taotlenud asjadele või rahalistele vahenditele tekitatud märkimisväärse kahju hüvitamist põhjendusega, et kahju tekkimist mõjutas Teie abitus.

## Kas on veel teisi kriteeriume, mis võivad mõjutada minu võimalust saada hüvitist ja/või saadava hüvitise summat?

Kui hüvitamisjuhtumit menetletakse kohtus, makstakse hüvitis üldjuhul kooskõlas kohtu otsusega. Kui riigikassa kaldub hüvitamisjuhtumi kohta tehtud kohtuotsusest kõrvale, esitab ta Teile oma otsuses sellise kõrvalekaldumise põhjused.

Teo toimepanija on kohustatud maksma Teile kohtu määratud hüvitise. Õigus saada teo toimepanijalt hüvitist läheb üle riigile määral, mil riigikassa on Teile hüvitise määranud.

## Kuidas hüvitist arvestatakse?

Ravikulud ja muud kulud hüvitatakse juhul, kui need on olulised ja kui neil on tekitatud kahju või vigastusega põhjuslik seos.

Valu ja muude ajutiste probleemide korral makstava hüvitise summa kindlaksmääramisel võetakse arvesse Teile tekitatud kahju või vigastuse laadi ja tõsidust ning valitsevaid hüvitamistavasid. Makstav hüvitissumma ei tohi ületada seaduses kindlaks määratud ülempiiri.

Kannatused tähendavad ängistust, mis on Teil kuriteo tagajärjel tekkinud. Makstava hüvitise kindlaksmääramisel võetakse aluseks asjaomase teo laad. Samuti kohaldatakse hüvitissumma suhtes seaduses kindlaks määratud piirmäärasid.

Sissetuleku kaotuse kindlaksmääramisel lähtutakse hinnangust sissetuleku kohta, mida Te oleksite teeninud, kui kuritegu ei oleks toime pandud. Sellest summast lahutatakse mis tahes sissetulek ja hüvitis, mille Te olete saanud või oleksite võinud saada hoolimata tekitatud kahjust või vigastusest. Makstav hüvitissumma ei tohi ületada seaduses kindlaks määratud igapäevast maksimumsummat.

Probleemide ja kannatuste eest määratava hüvitise kogusummast tehakse mahaarvamine. 2018. aastal toime

pandud kuritegude korral on mahaarvamise määr 220 eurot.

Määratud hüvitiselt ei maksta intressi.

## Kas on olemas minimaalne/maksimaalne hüvitissumma?

Minimaalset summat, mille võib määrata, ei ole.

Hüvitise kogusumma, mis võidakse Teile kuriteoga tekitatud isikukahju ja kannatuste eest maksta, on 61 500 eurot. Peale selle kehtivad järgmised eeskirjad:

- valu ja muude ajutiste probleemide eest makstav hüvitis ei tohi ületada 12 000 eurot;
- kannatuste eest makstav maksimumhüvitis on 3600 eurot; seksuaalkuriteo ohvri kannatuste eest makstava hüvitise maksimumsumma on siiski 9500 eurot või 16 200 eurot, kui ohver oli kuriteo toimepaneku ajal alla 18aastane;
- lahkunu lähisugulasele makstava hüvitise maksimumsumma on üldjuhul 6000 eurot;
- sissetuleku kaotuse korral makstav hüvitis ei tohi ületada 150 eurot päevas.

Maksimumhüvitist, mis on kehtestatud seoses vigastuse või kahjuga, ei kohaldata sissetuleku või elatise kaotuse hüvitamisel, kui seda hüvitist makstakse pidevalt.

Hüvitise maksimumsumma varale tekitatud kahju ja rahalise kahju korral on 31 000 eurot.

Kuriteoohvritele makstavate hüvitiste maksimumsummad ja mahaarvatav summa vaadatakse iga kolme aasta tagant läbi. Järgmine kord vaadatakse need summad läbi 2021. aasta alguses.

## Kas ma pean märkima nõudevormile konkreetse summa? Kui pean, siis kust saada juhiseid selle arvestamise või muude aspektide kohta?

Määratava hüvitise summa ei tohi ületada Teie nõudesse märgitud summat. Te võite vajaduse korral nõuda mõistlikku hüvitist. Võite ka osutada Teie hüvitisnõude aluseks olevas kohtuotsuses kinnitatud summadele.

Vajaduse korral on Teil võimalik saada seoses oma kahjujuhtumiga nõu meie klienditeenindusmeeskonnalt ja isikult, kes menetleb Teie hüvitisnõuet.

## Kas ametiasutuse/organi makstavast hüvitisest arvestatakse maha hüvitis, mille olen oma kaotuse tõttu saanud muudest allikatest (tööandja kindlustusskeemist või erakindlustusskeemist)?

Avaliku sektori vahenditest makstav hüvitis on teisene hüvitis. See tähendab, et peate kõigepealt taotlema hüvitist mujalt, näiteks oma tervisekindlustuslepingu alusel ja kindlustusseltsilt. See hüvitis arvatakse Teile määratavast hüvitisest maha.

## Kas mul on võimalik saada hüvitise ettemakset? Kui on, siis millistel tingimustel?

Vajaduse korral võite esitada kirjaliku taotluse hüvitise ettemakse tegemiseks. Hüvitise ettemakse võidakse teha juhul, kui Teie hüvitamisjuhtumi menetlemine viibib põhjustel, mille üle Teil puudub kontroll, ja Teil on õigus saada märkimisväärne hüvitissumma.

## Kas mul on võimalik saada pärast põhiotsuse langetamist täiendavat või lisahüvitist (asjaolude muutumise või tervise halvenemise jms tõttu)?

Uute tõendite ilmnemisel vaatab riigikassa juhtumi uuesti läbi. Uute tõendite põhjal võidakse määrata Teile hüvitis, mille andmisest varem keelduti, või hüvitise summat suurendada.

## Millised tõendavad dokumendid pean ma oma nõudele lisama?

### Näiteks

- kehtiv volikiri, kui volitatu on keegi teine kui õigusnõustaja või jurist; volikiri on vajalik ka siis, kui Te soovite, et Teile kui taotluse esitajale määratav hüvitis makstaks kellelegi teisele kui Teile;
- tõendid matusekulude kohta, mille hüvitamist Te nõuate, ning vajaduse korral pärandvara inventuuri akt ja volikirjad;
- kohtuotsuse koopia või kohtuotsuse puudumise korral eeluurimise raames koostatud politseitoimiku koopia;
- arstitõend või arstliku läbivaatuse aruanne;
- tõendid kõikide kulude kohta, mille hüvitamist Te nõuate, kui juhtumit ei ole menetletud kohtus;
- kui Te nõuate sissetuleku kaotuse hüvitamist, arstitõend, mis kinnitab Teie töövõimetust, haigushüvitise määramise otsuse koopia ning tõendid Teie tööandja makstava palga ja saamata jäänud sissetuleku suuruse kohta;
- kõik otsused ja tõendid tervisekindlustuslepingu alusel, kindlustusseltsilt või mujalt saadud hüvitiste kohta;
- kui Te nõuate õiguskulude hüvitamist, juristi palgaarvestus ja kindlustusseltsi tehtud hüvitamisotsused;
- kui Te nõuate taotlemiskulude hüvitamist, juristi esitatud arve ja tõendid antud õigusabi või määratud õigusnõustaja kohta;
- kui Te nõuate rahalise kahju ja varale tekitatud kahju hüvitamise kaalumist, tõendid haiguse, vigastuse või teovõime muul viisil äravõtmise kohta ning kahju finantstagajärgede kohta.

## Kas nõude kättetoimetamise ja menetlemise eest tuleb maksta haldus- või muid tasusid?

Teie hüvitamisjuhtumi menetlemise eest ei nõuta Teilt ühtki tasu.

## Milline asutus teeb hüvitisnõude kohta otsuse (riigisisese juhtumi korral)?

Teie hüvitisnõuet menetleb riigikassa.

## Kuhu tuleb hüvitisnõue saata (riigisisese juhtumi korral)?

Võite saata oma nõude elektrooniliselt aadressile [rikosvahingot@valtiokonttori.fi](mailto:rikosvahingot@valtiokonttori.fi) või nõude välja trükkida ja postitada aadressile

Valtiokonttori (riigikassa)

P.O. Box 50

00054 Valtiokonttori, Finland

## Kas ma pean tulema isiklikult kohale, kui toimub menetlus ja/või minu nõude kohta tehakse otsus?

Riigikassa menetleb juhtumit kirjalikult. Teil ei paluta üheski menetluse etapis isiklikult kohale tulla.

## Kui kaua (ligikaudu) võtab aega ametiasutuselt hüvitisnõude kohta otsuse saamine?

Nõude menetlemiseks kulub umbes seitse kuud. Menetlemisele kuluva aja ajakohastatud prognoosi leiab riigikassa veebisaidilt.

## Kui ma ei ole ametiasutuse otsusega rahul, siis kuidas saan ma selle vaidlustada?

Võite esitada saadud hüvitamisotsuse peale kirjaliku apellatsioonkaebuse kindlustuskohtule (*Vakuutusoikeus*) 30 päeva jooksul alates kuupäevast, mil Teid otsusest teavitati. Suunised apellatsioonkaebuse esitamise kohta on lisatud riigikassa hüvitamisotsusele.

## Kust leida vajalikke vorme ja muud teavet nõude esitamise kohta?

Hüvitisnõude vormi ja muud teavet hüvitise nõudmise kohta leiab riigikassa veebisaidilt <https://www.valtiokonttori.fi/en/frontpage/>. Võite ka ühendust võtta meie klienditeenindusega telefonil +358 295 50 2736 või e-posti aadressil [rikosvahingot@valtiokonttori.fi](mailto:rikosvahingot@valtiokonttori.fi).

## Kas abi saamiseks on olemas spetsiaalne abitelefon või veebisait?

Lisateavet kuriteoga tekitatud kahju hüvitamise kohta leiate aadressilt <https://www.valtiokonttori.fi/en/frontpage/>. Vajaduse korral võite helistada ka riigikassasse. Abi saamiseks helistage telefonil +358 295 50 2736.

## Kas mul on võimalik saada nõude koostamiseks õigusabi (juristi abi)?

Kui soovite, võite kasutada hüvitise nõudmisel juristi abi. Nõude esitamisega kaasnevate kulude eest saab Teile hüvitist maksta siiski vaid siis, kui

- Teile on antud õigusabi või määratud õigusnõustaja juhtumi menetlemiseks kohtus või
- juhtumit ei ole kohtus menetletud, kuid Te vastate õigusabi saamisega seotud finantstingimustele.

## Kas on olemas ohvriabiorganisatsioonid, kes mind hüvitise nõutamisel abistaksid?

Võite saada nõu ja tuge näiteks Soome ohvriabilt (*Rikosuhripäivystys*) (RIKU). Selle organisatsiooni kontaktandmed leiate organisatsiooni veebisaidilt <https://www.riku.fi/en/home/>.

---

■ Viimati uuendatud: 11/08/2025

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.